

Lựa chọn các phương tiện chuyên môn trong giảng dạy môn Bóng chuyền cho sinh viên trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh

CN. Nguyễn Ngọc Bích; CN. Nguyễn Văn Thanh ■

TÓM TẮT:

Môn học Bóng chuyền là một trong những nội dung học tập của học phần giáo dục thể chất (GDTC) giảng dạy cho sinh viên (SV) trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh (ĐH KT&QTKD). Thông qua kết quả đánh giá thực trạng sử dụng các phương tiện chuyên môn trong giảng dạy môn Bóng chuyền hiện hành cho SV còn chưa hiệu quả; các bài tập thể lực cũng như bài tập chuyên môn còn hạn hẹp, nội dung đơn điệu, chưa phù hợp cho SV khối trường kinh tế với đặc thù nhiều SV nữ. Nghiên cứu lựa chọn các phương tiện chuyên môn sử dụng trong giảng dạy môn học Bóng chuyền cho phù hợp, số lượng các phương tiện chuyên môn được lựa chọn phong phú hơn, phù hợp với nhu cầu của SV, từ đó hoàn thiện hệ thống phương tiện chuyên môn cho môn Bóng chuyền, góp phần cải thiện, nâng cao kết quả học tập và thể lực cho SV.

Từ khóa: phương tiện chuyên môn, giáo dục thể chất, bóng chuyền, Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Công tác Giáo dục thể chất (GDTC) cũng như hoạt động Thể dục thể thao (TDTT) trong nhà trường hiện nay luôn hướng tới việc phát triển thể chất cho SV sao cho phù hợp với sở thích, giới tính và năng lực cá nhân. Qua nghiên cứu thực trạng các phương tiện chuyên môn (PTCM) trong giảng dạy môn học Bóng chuyền cho SV trường ĐHK&QTKD ta thấy còn nhiều bất cập, các bài tập thể lực cũng như bài tập chuyên môn còn chưa phù hợp, làm hạn chế chất lượng và hiệu quả môn học GDTC của SV hiện nay. Vì vậy nếu hoàn thiện hệ thống PTCM của môn Bóng chuyền cho phù hợp thì chắc rằng chất lượng học tập môn GDTC của SV sẽ nâng cao hơn, thể lực sẽ được cải thiện hơn trước.

Trong quá trình nghiên cứu chúng tôi sử dụng các phương pháp sau: tổng hợp và phân tích tài liệu, phương pháp phỏng vấn, quan sát sư phạm, toán học thống kê.

ABSTRACT:

Volleyball is one of the subjects in the Physical Education module taught to students of the University of Economics and Business Administration - Thai Nguyen University. Currently, based on the results of the research, the actual use of specialized means in teaching Volleyball is not effective. In addition, limited physical training exercises and monotonous content are not suitable for a major of female students in the University of Economics and Business Administration. Therefore, we have conducted a study about the selection of specialized facilities used in teaching Volleyball subject which are more diversified and appropriate to the students' need with the purpose of completing the system of specialized facilities in teaching Volleyball subject as well as contributing to the improvement of both students' learning outcomes and physical fitness.

Keywords: specialized means, physical education, volleyball subject, University of Economics and Business Administration.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng những PTCM trong giảng dạy môn học Bóng chuyền cho SV trường ĐHK&QTKD

Với mục đích đánh giá thực trạng những PTCM sử dụng trong môn học Bóng chuyền, chúng tôi tiến hành quan sát trên 200 tiết học và khai thác đề cương, giáo án môn Bóng chuyền trường đang sử dụng. Kết quả các PTCM được sử dụng trong môn học Bóng chuyền cụ thể như sau:

+ Nhóm bài tập hoàn thiện kỹ thuật

1. Chuyển bóng cao tay bằng hai tay trước mặt vào tường
2. Chuyển bóng thấp tay bằng hai tay trước mặt vào tường
3. Đối chuyền
4. Đối đệm
5. Tự tung bóng đập qua lưới

6. Phát bóng cao tay
7. Phát bóng thấp tay
8. Gõ đệm phòng thủ
9. Đập bóng treo
- + Nhóm bài tập thể lực chuyên môn
10. Nằm sấp chống đẩy
11. Nhảy dây
12. Nhảy cóc

Những PTCM trong môn học Bóng chuyền tại trường trường ĐH KT&QTKD mà chúng tôi tìm hiểu và thống kê được là 12 bài tập.

2.2. Hiệu quả của các PTCM trong giảng dạy môn học Bóng chuyền cho SV trường ĐH KT&QTKD

Để đánh giá hiệu quả các PTCM trong môn Bóng chuyền, ngoài những đánh giá dựa trên kinh nghiệm công tác, chúng tôi còn tiến hành phỏng vấn các giảng viên thuộc Bộ môn GDTC và SV đã học qua môn GDTC bằng phiếu hỏi. Kết quả thu được như trình bày tại bảng 1.

Kết quả ở bảng 1 cho thấy, tỷ lệ SV đánh giá mức độ hiệu quả của các PTCM của môn Bóng chuyền vẫn chưa cao, số SV đánh giá cao và rất cao chỉ đạt 26,8%, ở mức trung bình là 66,8%, số SV đánh giá thấp chiếm 18,4%. Cùng với đó, các đánh giá của các giảng viên hiện đang trực tiếp giảng dạy tại bộ môn GDTC của trường thì hiệu quả chỉ đạt 50% ở cả 2 mức trung bình và thấp. Những kết quả nêu trên là cơ sở xác đáng cho việc nhìn nhận và đánh giá khách quan thực trạng sử dụng các PTCM trong môn học Bóng chuyền tại trường ĐHK&QTKD có hiệu quả chưa cao. Việc hoàn thiện các PTCM là rất cần thiết.

2.3. Lựa chọn các PTCM trong giảng dạy môn học Bóng chuyền cho SV trường ĐH KT&QTKD

Tổng hợp các nguồn tư liệu trong và ngoài nước, thống kê thực tế ở một số trường đại học cùng chuyên ngành kinh tế, tác giả đã xác định các PTCM môn Bóng chuyền giảng dạy cho SV có thể áp dụng khối ngành kinh tế, đó là:

+ Nhóm bài tập hoàn thiện kỹ thuật động tác

1. Gõ bóng liên tục vào tường
2. Đập bóng xa lưới
3. Đập bóng liên tục

4. Chuyển bóng bằng hai tay vào tường
5. Đệm bóng thấp tay
6. Đối chuyền
7. Đối đệm
8. Tự tung bóng đập qua lưới
9. Phát bóng cao tay
10. Phát bóng thấp tay
11. Gõ đệm phòng thủ
12. Đập bóng giãn biên số 2 có chuyền 2.
13. Đập mô phỏng với tạ Ante
14. Đập giãn biên số 2
- + Nhóm bài tập thể lực chuyên môn
16. Co tay xà đơn
17. Nằm sấp chống đẩy
18. Nhảy dây
19. Bật nhảy hố cát
20. Ném bóng nhồi qua lưới
21. Nhảy cóc
- + Nhóm bài tập tâm lý
22. Đập qua lưới có người chắn
23. Đập bóng vào ô tính điểm
24. Thi đấu

Ngoài những phương tiện nêu trên, trong quá trình giảng dạy có thể sử dụng các phương tiện khác như: du lịch, thăm quan nếu có điều kiện. Trên cơ sở các PTCM đã xác định như trên, chúng tôi tiến hành phỏng vấn cán bộ quản lý và giáo viên thể chất của nhà trường để lựa chọn PTCM cho môn học Bóng chuyền. Kết quả trình bày ở bảng 2.

Qua bảng 2 cho phép đề tài lựa chọn những PTCM có số ý kiến lựa chọn hoàn thiện cao trên 50% ý kiến ở mức độ cần thiết và rất cần thiết ở môn Bóng chuyền, cụ thể là:

1. Gõ bóng liên tục vào tường
2. Đập bóng xa lưới
3. Đập bóng liên tục
4. Đập bóng treo
5. Chuyển bóng cao tay vào tường
6. Đệm bóng thấp tay
7. Đối chuyền
8. Đối đệm

Bảng 1. Hiệu quả sử dụng các PTCM trong giảng dạy môn Bóng chuyền cho SV trường ĐHK&QTKD

Nội dung	Hiệu quả							
	Rất cao		Cao		Trung bình		Thấp	
Tham số	n	%	n	%	n	%	n	%
Giáo viên (n = 8)	8	0	8	0	4	50	4	50,0
SV (n = 250)	32	12,8	35	14	137	66,8	46	18,4

Bảng 2. Kết quả phỏng vấn lựa chọn các PTCM trong môn Bóng chuyền của trường ĐHK&QTKD

Các phương tiện chuyên môn	Số ý kiến lựa chọn		Mức độ hoàn thiện					
	n	%	Rất cần thiết		Cần thiết		Không cần thiết	
Gõ bóng liên tục vào tường	23	71,87	15	65,2	7	30,5	1	4,3
Đập bóng xa lưới	25	78,1	5	20,0	20	80,0	0	0
Đập bóng liên tục	27	84,37	21	77,7	6	22,3	0	0
Chuyền bóng cao tay vào tường	31	96,87	25	80,64	6	19,36	0	0
Đệm bóng thấp tay	32	100	32	100	0	0	0	0
Đổi chuyền	30	93,75	20	66,6	10	33,4	0	0
Đổi đệm	28	87,5	19	67,85	7	25,0	2	7,1
Tự tung bóng đập qua lưới	14	43,75	5	35,71	4	28,57	5	35,7
Phát bóng cao tay	28	87,5	20	71,42	8	28,58	0	0
Phát bóng thấp tay	26	81,25	18	69,23	5	19,23	3	11,5
Gõ đệm phòng thủ	27	84,37	21	65,56	8	28,58	0	0
Đập bóng gần biên số 2 có chuyền 2	10	31,25	0	0	5	50,0	5	50,0
Đập mô phỏng với tạ Ante	5	15,62	0	0	5	100	0	0
Đập gần biên số 2 kết hợp với kỹ thuật khác	14	43,75	4	28,5	10	71,5	0	0
Đập bóng treo	22	68,75	4	50	3	37,5	1	12,5
Co tay xà đơn	5	15,62	0	0	3	60	2	40
Nằm sấp chống đẩy	28	87,5	19	67,85	7	25,0	2	7,15
Nhảy dây	27	84,37	21	77,7	6	22,3	0	0
Bật nhảy hố cát	12	37,5	6	50	6	50	0	0
Ném bóng nhồi qua lưới	28	87,5	20	71,42	8	28,58	0	0
Nhảy cóc	14	43,75	0	0	4	28,5	10	71,5
Đập qua lưới có người chắn	7	21,87	6	85,71	1	14,29	0	0
Đập bóng tính điểm	9	28,12	3	33,3	3	33,3	3	33,3
Thi đấu	27	84,37	21	77,7	6	22,3	0	0
Tham quan	30	93,75	20	66,6	10	33,4	0	0
Du lịch	8	25,0	1	12,5	3	37,5	4	50

9. Gõ đệm phòng thủ
10. Phát bóng cao tay
11. Phát bóng thấp tay
12. Nằm sấp chống đẩy
13. Nhảy dây
14. Ném bóng nhồi qua lưới
15. Thi đấu
16. Tham quan

Như vậy tác giả đã lựa chọn được 16 PTCM cho môn Bóng chuyền với ý kiến tán đồng 50% trở lên để áp dụng vào giảng dạy cho SV.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Toán&cs (2006), *Lý luận và phương pháp TDTT*. Nxb TDTT, Hà Nội.
2. Nguyễn Đức Văn (2000), *Phương pháp thống kê trong TDTT*, Nxb TDTT, Hà Nội.
3. Nguyễn Ngọc Long (2015), *Giáo trình bóng chuyền*, Nxb Thông tin và truyền thông, Hà Nội.

Nguồn báo: Trích từ đề tài nghiên cứu khoa học cấp trường “Nghiên cứu hoàn thiện hệ thống phương tiện chuyên môn nhằm nâng cao kết quả học tập môn Bóng chuyền cho SV trường ĐHK&QTKD - Đại học Thái Nguyên”, năm 2017.

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 14/3/2018; ngày phản biện đánh giá: 24/5/2018; ngày chấp nhận đăng: 12/6/2018)

3. KẾT LUẬN

- Thực trạng sử dụng các PTCM trong giảng dạy môn học Bóng chuyền hiện hành còn nhiều hạn chế, đơn điệu, thiếu tính hợp lý và hiệu quả chưa cao làm ảnh hưởng đến chất lượng môn học.

- Thông qua các nguồn tư liệu và phỏng vấn, tác giả đã lựa chọn được 16 PTCM. Các phương tiện đó là những bài tập thể chất, thể thao, trò chơi, tham quan và du lịch, góp phần làm phong phú và hoàn thiện hệ thống các PTCM trong giảng dạy môn Bóng chuyền cho SV nhà trường.